

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет біолого-технологічний
Кафедра розведення і селекції тварин та водних біоресурсів

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Технологія виробництва продукції
вівчарства**

обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми

Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Суми – 2021

Розробник: Рубцов І.О., кандидат с.-г. наук, доцент

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів	протокол від <u>22. 06. 2021 р. № 21</u>
	 Хмельничий Л.М. (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Бордунова О.Г.

Декан факультету, де реалізується освітня програма Опара В.О.

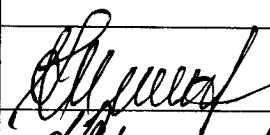
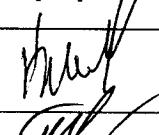
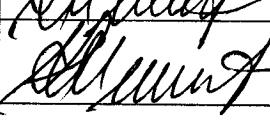
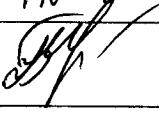
Рецензія на робочу програму(додається) надана: В. В. Веселко
(ПІБ)

Хмельничий Л.М.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації А. Ткач
(Г. Баранек)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25. 08. 2021 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2022 - 2023	Додаток №1	№14 від 10.06.22р.		
2023 - 2024	Додаток №2	Документ №2 від 16.06.2023р.		

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Технологія виробництва продукції вівчарства			
2.	Факультет/кафедра	Розведення і селекції тварин та водних біоресурсів			
3.	Статус ОК	Обов'язковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	ОП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
6.	Рівень НРК	6			
7.	Семестр та тривалість вивчення	7 семестр 1-15 тиждень			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	4			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		16/2		30	74/118
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Рубцов Ігор Олександрович			
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри розведення і селекції тварин та водних біоресурсів, кандидат с.-г. наук, доцент Рубцов І.О. т. 050-958-35-31 к.316 г, rubtsov_igor68@ukr.net Консультації щовівторка з 12 ⁰⁰ до 13 ⁰⁰			
12.	Загальний опис освітнього компонента	<p>Дисципліна Технологія виробництва продукції вівчарства сприяє підготовці фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми професійної діяльності в галузі виробництва продукції вівчарства з використанням теорій та методів удосконалення існуючих або виведення нових популяцій (порід, типів, ліній) овець. Основні теми, які підлягають вивченню: Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини. Кількісні показники вовнової продуктивності овець. Формування якісних і кількісних показників вовнової продуктивності овець. Смушкова, овчинна, м'ясна та молочна продуктивність овець. Походження, одомашнення та доместикаційні зміни овець. Селекція та породи овець різних напрямів продуктивності. Відтворення, годівля та утримання овець</p> <p>В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен оцінювати та аналізувати: показники різних видів продуктивності овець (вовнова, смушкова, овчинна, м'ясна, молочна), екстер'єр та конституцію, породний склад поголів'я овець,, їхню племінну цінність; організувати добір та підбір тварин у стаді з метою ефективного ведення галузі. Обґрунтовувати системи і способи виробництва з використанням сучасних методів, які існують в галузі Оцінювати її економічну ефективність.</p>			
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо біологічних особливостей овець, залежності рівня продуктивності			

		(вовнової, смушкової, овчинної, м'ясної, молочної) та відтворних якостей від спадковості, методів добору, підбору. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання, зокрема здатність на підставі сформованого уявлення про, сучасні способи відтворення та розведення овець, оцінювання їхніх племінних і продуктивних якостей застосовувати найбільш доцільні для ефективної діяльності у галузі вівчарства, прогнозувати результати селекції та спрямовувати їх на конкретно визначену мету.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК6 Морфологія, фізіологія та біохімія тварин, ОК 11. Розведення с.-г. тварин. ОК 12 Годівля с.-г. тварин. ОК 13. Гігієна с.-г. тварин. ОК24 Генетика тварин, ОК28 Екстер'єр та інтер'єр с.-г. тварин Освітній компонент є основою для ОК 18 Технологія переробки молока. ОК 19 Технологія переробки м 'яса. ОК 30 Виробнича практика, ОК31 Державна атестація.
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження; – винесення догани; – відрахування з університету (ч.5 ст. 48 Закону України «Про освіту»);

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН 1			
ДРН 1. Оцінити показники вовнової продуктивності (кількісні та якісні властивості)	+			Індивідуальне завдання, проміжна атестація, підсумковий екзамен
ДРН 2. Оцінити інші види продукції овець (смушкова, овчинна, м'ясна, молочна)	+			Індивідуальне завдання, проміжна атестація, підсумковий екзамен
ДРН 3. Організовувати добір та підбір у стаді овець різних напрямів продуктивності	+			Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен
ДРН 4. Розрахувати потребу в кормах у стаді овець на літній та зимовий періоди	+			Індивідуальна розрахункова робота, підсумковий екзамен

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота	Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.	стац/заочн.
Тема 1. Якісні властивості вовни та використання їх в системі оцінки і переробки сировини. 1. Хімічний склад і хімічні властивості вовни. Гістологічна будова волокон вовни. 2. Фізико-механічні властивості вовни. Геометричні властивості волокон. 3. Типи елементарних волокон вовни. 4. Руно і його будова. Штапелі і косиці. 5. Види вовни і тип вовнового покриву овець. Жиропіт і домішки вовни. 6. Шкіра та її похідні. 7. Формування вовоноутворюючих структур шкіри овець: будова і онтогенетичний розвиток	4/2		4	12/18 1,2, 3,4 Електронні ресурси

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

шкіри, волосяних фолікулів, сальних та потових залоз. 8. Формування вовнового покриву овець: сторки і характер утворення вовнових волокон з різних типів волосяних фолікулів, виникнення однорідності і неоднорідності вовни в онтогенезі овець.					
Тема 2. Смушкова, овчинна, м'ясна і молочна продуктивність овець. 1. Загальне поняття про смушок. Фактори, що визначають цінність смушка. 2. Якість завитків: загальне поняття про завиток, структура завитка, типи завитків, фігурність і малюнок шкурки, форма і розмір завитків. 3. Смушкові типи (групи) каракулю: жакетний (з напівкруглим завитком), кавказький (з перерослим завитком) і ребристий, плоский. 4. Одержання, первинна обробка, консервування і сортування шкурок. 5. Вплив спадкових і паратипових факторів на смушкову продуктивність овець. 5. Показники м'ясної продуктивності овець (прижиттєві і післязабійні). 6. Особливості баранини. Теоретичні основи формування м'ясної продуктивності овець. 7. Вплив різних факторів на м'ясну продуктивність овець: віку, породи, і типу тварин (спадкових факторів), годівлі. 8. Молоко овець як харчовий продукт. 9. Строки, тривалість і система доїння вівцематок. 10. Первина переробка молока. 11. Використання овечого молока для виготовлення сиру. 12. Вплив різних факторів на молочну продуктивність.	4		6	10/20	1,3,4,6 Електронні ресурси
Тема 3. Теоретичні основи селекції. 1. Складові частини теоретичної основи селекції: закономірності спадковості, мінливості, відбору, підбору та структури і динаміки популяції. 2. Відбір: масовий та індивідуальний, інтенсивність відбору, селекційний диференціал, відбір за окремими ознаками та індексами. 3. Підбір: гомогенний і гетерогенний, інбридинг, чистопородне розведення і схрещування. 4. Закономірності популяційних явищ: селекційна диференціація поголівя овець, породи, внутрішньопородні та заводські типи овець, родини, генеалогічні і заводські лінії тварин. 5. Місце овець в сучасній систематиці тварин. 6. Класифікація і характеристика диких предків домашніх овець. 7. Одомашнення і доместикаційні зміни овець. 8. Бонітування овець. 9. Оцінка баранів-плідників за якістю нащадків	2		4	14/20	1,3,4 Електронні ресурси

Тема 4. Технологія виробництва продукції вівчарства	6		16	38/60	1,2,3,4,5,6 Електронні ресурси
1. Сучасні уявлення про породи овець.					
2. Класифікація порід овець за зоологічними ознаками.					
3. Виробнича класифікація овець.					
4. Розповсюдження виробничих напрямів і породних ресурсів сучасного вівчарства.					
5. Загальна характеристика грубоовнових овець					
6. Продуктивні особливості тонкорунних овець.					
7. Продуктивні особливості напівтонкорунних овець.					
8. Особливості племінної роботи у вівчарських господарствах різних типів: племзаводах, племгоспах, племфермах, товарних господарствах, племоб'єднаннях.					
9. Мічення овець. Індивідуальний облік походження і продуктивності тварин.					
10. Форми обліку. Обчислювальна техніка в племінній роботі зі стадами овець.					
11. Організація підбору овець і складання остаточної відомості призначення баранів-плідників до парування.					
12. Теоретичні основи технології виробництва продукції овець.					
13. Відтворення стада овець.					
7. Годівля овець.					
14. Утримання і догляд овець.					
15. Одержання і первинна переробка продукції овець.					
16. Економіка вівчарства в сучасних умовах національного і світового ринку.					
17. Сучасні системи ведення вівчарства.					
Всього	16/2		30	74/118	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, практична робота, заняття на віварії СНАУ.	8	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	12
ДРН 2	Лекція, практична робота, заняття на віварії СНАУ, дискусія	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	10
ДРН 3	Лекція, презентація, практична робота, вийзне заняття.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	14
ДРН 4	Лекція, , практична робота, дискусія	22	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання	38

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання з Теми 1.	10 балів / 10%	7 семестр, 3 тиждень
2	Індивідуальне завдання з Теми 2.	15 балів / 15%	7 семестр, 6 тиждень
3.	Проміжна атестація: контролюючий тест.	15 балів / 15%	7 семестр, 8 тиждень
4	Індивідуальне завдання з Теми 3.	15 балів / 15%	7 семестр, 10 тиждень
5	Індивідуальна розрахункова робота з Теми 4.	15 балів / 15%	7 семестр, 14 тиждень
7	Екзамен – письмова робота	30 балів / 30%	7 семестр, екзаменаційна сесія

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно		Задовільно		Добре		Відмінно	
	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9> балів				
Індивідуальна розрахункова робота з Теми 1	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання завдання не виконані, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано критичне мислення, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми покращення кількісних і якісних показників вовни				
Індивідуальна розрахункова робота з Теми 2	<8 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів				
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано глибоке розуміння спеціалізованої області, запропоновані заходи по поліпшенню смушкової, овчинної, м'ясної та молочної продуктивності				
Проміжна атестація 7 семестр	<9 балів	9-11 балів	12-13 балів	14-15 балів				
	Менше 6 вірних відповідей на питання тесту	6-7 вірних відповідей на питання тесту	8 вірних відповідей на питання тесту	9-10 вірних відповідей на питання тесту				

	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів
Індивідуальна розрахункова робота з Теми 3	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, сформульовані основні принципи добору та підбору у вівчарстві в залежності від напряму продуктивності
Індивідуальне завдання з Теми 4	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів
Екзамен	<18 балів	18-22 балів	22-28 балів	28-30 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над розрахунковим завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункового завдання	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації завдання	Безпосередньо після завершення презентації

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1.1. Базова

1. Штомпель М.В., Вовченко Б.О. Технологія виробництва продукції вівчарства: Навч. видання. – К.: Вища освіта, 2005. – 343с.: іл.
2. Бургу Ю.Г. Товарознавча характеристика продукції вівчарства. Монографія. – Полтава, 2011. – 190 с.

3. Сухарльов В.О., Дерев'янко О.П. Вівчарство. – Харків “Еспада”, 2003. – 255 с.

6.1.2. Допоміжна

4. Інструкція з бонітування овець. Інструкція з ведення племінного обліку у вівчарстві та козівництві, – Київ, 2003. 155 с.
5. Програма селекції овець породи прекос в Україні на період 2003-2010 роки. – Київ. 2003. 56 с.
6. Програма селекції смушкових порід овець Україні на період 2003- 2010 роки. – Київ. 2003. 51 с.

6.1.3. Електронні ресурси

1. <http://minagro.gov.ua/>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
3. <http://agroua.net/>
4. <http://agrobiz.net/>
5. <http://www.af.gov.ua/>
6. <http://agrotender.com.ua/>
7. <http://books.br.com.ua/>
8. http://uk.wikipedia.org/wiki/Головна_сторінка
9. <http://www.twirpx.com/>
10. <http://dic.academic.ru/>

6.2. Додаткові джерела

1. Правове регулювання тваринництва, селекційної роботи та племінної справи: Зб. норм.-прав. актів станом на 1 січня 2005 року / за ред. Р. Й. Кравціва. – Львів : ПАІС, 2005. – 904 с.
2. Наукові та науково-виробничі журнали:
 - Вісник аграрної науки
 - Тваринництво України
 - Пропозиція
 - Зоотехнія (рос.)
3. Comberg. Tierzuchungslehre. – Stuttgart, 2008 – 624 s.
4. Buck D. H., Baur R. Y., Rose C. R. Recycling Swine Manure by Selected Fisher. – YAS, 43:210, 2006.
5. Comberg. Tierzuchungslehre. - Stuttgart, 2010 – 624 s.
6. Putz M., Wiedenmann F. Deutsches Fleckvieh nach 2000 // Der Tierzuchter. – 2003. – 12.

Додаток 2

1. Зміна назви кафедри у зв'язку з реорганізацією (нова назва – кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин).
2. Зміна в пункті 1.9. Відсутність лекцій, лабораторних та самостійної роботи для студентів денної форми навчання.

Додаток

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проектної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість вимірюти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проектної групи ОП ЛІВІДІЛІ
(назва)

житомирськ

(ПІБ)

(підпись)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість вимірюти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Оsvітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) ЛІВІДІЛІ д.с.-г.н., професор
(назва) (посада, ПІБ)

(підпись)